

Datum : 31 augustus 2016
Ons kenmerk :
Uw kenmerk :
Betreft : **Reactie Wijzigingswet WION**

Ministerie van Economische Zaken

Geachte Minister,

Graag willen wij gebruik maken van de mogelijkheid om te reageren op de Wijzigingswet WION.

CUMELA Nederland is de branchevereniging van Bedrijven die werken in Groen Grond en Infra. De 2000 leden zijn sterk en grondverzet en beschikken over 70 % van alle grondverzetmachines. Zij hebben er alle belang bij dat dit grondverzet veilig en zonder schade kan gebeuren. Reden waarom de sector hecht aan een goede wet die de hele keten bindt om goede informatie uit te wisselen en om zorgvuldig te graven. CUMELA Nederland is nauw betrokken bij initiatieven die bijdrage leveren om het zorgvuldig graven te bevorderen en mogelijk te maken. Denk aan het KLO en het BAO.

A. Uitbreiding informatieplicht netbeheerders.

Het doel van de WION is het aantal graafincidenten met kabels en leidingen te verminderen. Met de wet wil de overheid verschillende publieke belangen borgen. Het gaat ten eerste om het voorkomen van leveringsonderbrekingen van essentiële diensten in onze maatschappij. Daarnaast is de veiligheid voor de omgeving en van direct betrokkenen (zoals grondroerders en hulpverleningsdiensten) ook een belangrijk publiek belang.

In hoofdstuk 2 van de wet, "Preventie van graafschade", wordt in artikel 2 de zorg "Voorkoming Graafschade" neer gelegd bij de opdrachtgever en grondroerder. Dit artikel zegt:

1. *De opdrachtgever draagt er zorg voor dat de graafwerkzaamheden waartoe hij opdracht geeft, op zorgvuldige wijze kunnen worden verricht.*
2. *De grondroerder verricht de graafwerkzaamheden op zorgvuldige wijze.*

De kabel- en leidingbeheerders hebben de verantwoordelijkheid om tijdig volledige, nauwkeurige en betrouwbare informatie aan te leveren over de liggingsgegevens van hun kabels en/of leidingen op de graaflocatie. Tijdens de evaluatie van de WION bleek dat: *"Veel netbeheerders houden zich goed aan de plicht in de zin dat ze de gedigitaliseerde informatie snel (vaak automatisch) opsturen in het geval van een graafmelding, terwijl ook duidelijk is dat verbetering van de compleetheid, accuraatheid en actualiteit nog sterk kan bijdragen aan het verminderen van graafschade.*

De evaluatie concludeert dan ook:

"In het licht van het voorkomen van graafschades dient bijzondere aandacht uit te gaan naar het gegeven dat afwijkingen ten aanzien van kaartmateriaal meer dan een uitzondering lijken te zijn. De verklaring hiervoor is dat de permanente verbetering door het melden van afwijkende situaties door grondroerders onvoldoende werkt, revisie door netbeheerders

Voor specialisten in groen, grond en infra

soms lang op zich laat wachten en liggingsinformatie niet altijd beschikbaar is (of soms wel beschikbaar, maar niet gedigitaliseerd, volgens goed ingevoerde gesprekspartners uit de sector). Daarom is het van groot belang om nadere mogelijkheden te onderzoeken om de actualiteit, compleetheid en accuraatheid van het kaartmateriaal te verbeteren.”

Sinds de inwerkingtreding van de WION is steeds duidelijker geworden dat voorkoming van schade een zorg moet zijn van de hele keten en dat het aantal schades alleen kan worden terug gedrongen als alle actoren daarin hun verantwoordelijkheid nemen. De rol van de van de netbeheerders wordt in de nieuwe CROW publicatie 500 “Richtlijn zorgvuldig grondroeren van initiatief- tot gebruiksfase” dan ook breder neer gezet dan het elektronisch beschikbaar stellen van kaartmateriaal. Kaartmateriaal waarvan de wet wil dat de geleverde informatie actueel, compleet en accuraat moet zijn: maar dus niet is. Van de netbeheerder wordt in de Richtlijn bij onduidelijkheden, onvolledigheden, tegenstrijdigheden of andere vragen daarom gevraagd een actieve houding te tonen en op redelijke termijn te reageren op vragen en verzoeken tot aanwijzen, tot meedenken en tot overleg.

Wij stellen u dan ook voor, juist met het oog op preventie van schade en veiligheid, om in Artikel 2 van de WION een nieuw lid in te voegen:

3. *De netbeheerder spant zich bij onduidelijkheden, onvolledigheden, tegenstrijdigheden in de geleverde elektronische gebiedsinformatie, des gevraagd en daar waar mogelijk, aan te vullen en met haar expertise te ondersteunen.*

Wij attenderen u daarbij op de memo Responstijden Netbeheerders d.d. 6 juni 2016. U heeft deze ontvangen van de CROW sub-werkgroep die mee de nieuwe “Richtlijn zorgvuldig grondroeren, van initiatief- tot gebruiksfase” opstelt.

B. Verplichte verstrekking liggingsgegevens van aansluitleidingen

(Art. 45 en MVT 2.1 Verplichte verstrekking liggingsgegevens van aansluitleidingen)

CUMELA Nederland is blij met het voornemen aansluitleidingen weer onder de werking van de wet te brengen. Uit de evaluatie is gebleken dat gemiddeld 48% van de graafschades huisaansluitingen betreft. Dit percentage zou nog wel eens hoger kunnen zijn want schades aan rioolaansluitingen worden vaak door de veroorzaker zelf hersteld en daarvan wordt dan meestal ook geen schade melding gedaan. De directe schades zijn qua kosten te overzien, maar veel belangrijker zijn de veiligheidsrisico's (gas en elektrisch) en maatschappelijke kosten en overlast. Met betrekking tot het laatste kan worden opgemerkt dat het toegenomen thuiswerken steeds meer afhankelijk is geworden van ongestoorde levering van bijvoorbeeld elektrisch en data. Een schade aan een “huisaansluitinkje” is niet langer alleen maar lastig.

Wij onderschrijven de bevindingen en aanbevelingen van de Onderzoekraad voor Veiligheid met betrekking tot huisaansluitingen.

Onder 2.1.2. van de Toelichting memoreert u dat netbeheerders aangeven dat het converteren van de bestaande huisaansluitingsschetsen aanzienlijke kosten met zich meebrengt. We willen dit enigszins nuanceren. Van netbeheerders die deze conversie al hebben uitgevoerd hebben wij vernomen dat door de conversie en het digitaal “aan-elkaar-knopen” van huisaansluiting en het bestaande leidingnet de exactheid van de informatie over de ligging van het bestaande leidingnet aanzienlijk is toegenomen. Alleen al om dat effect is het hen de moeite en de kosten waard gebleken.

De voorgestelde wijziging van de wet houdt in dat de verplichting om de liggingsgegevens van aansluitleidingen te verstrekken (in de overgangperiode) alleen geldt voor gegevens die al gedigitaliseerd beschikbaar zijn. Gezien het belang (veiligheid en maatschappelijk) van het

hebben van gegevens over huisaansluitingen is het onaanvaardbaar dat in de overgangperiode bekende gegevens over huisaansluitingen niet meer beschikbaar zijn voor de grondroerder.

Dit zijn veel al Pdf's. Deze worden in de huidige situatie geautomatiseerd en elektronisch uit gewisseld. Om de hoeveelheid Pdf's te beperken wordt de grondroerder bij het doen van de graafmelding gevraagd of hij huisaansluitingen wil (verplicht veld ja/nee) en voor welke panden (huisnummers).

Wij vragen u artikel 45 de wet zodanig aan te passen dat netbeheerders in de daarin genoemde overgangperiode de aanwezige informatie over aansluitingen, op verzoek, elektronisch moeten leveren; hetzij digitaal en bij het ontbreken daarvan in Pdf-vorm.

E.e.a. betekent geen lastenverzwaring voor de netbeheerders ten opzichte van de huidige situatie.

Netbeheerders weten al jaren dat het merendeel van de schades ontstaan aan huisaansluitingen. Zij hebben hun verantwoordelijkheid om de schades te beperken door bestaande huisaansluitingsschetsen te digitaliseren en ontbrekende situaties (zie hierna) digitaal in te meten schromelijk laten liggen. Daarom vragen we u de overgangperiode zo kort mogelijk te laten zijn en Netbeheerders daarin niet langer te ontzien.

C. Alle huis aansluitingen moeten geleverd kunnen worden.

In de huidige situatie is de netbeheerder gehouden, als daar om wordt gevraagd, de informatie van huisaansluitingen te leveren voor zo ver in zijn bezit. We gaan er van uit dat de huidige wijziging bedoelt dat alle aansluitingen geleverd moeten worden. Dit wordt in de tekst van de toelichting niet met zoveel woorden gezegd. In paragraaf 5.2. "Bedrijfseffecten aansluitleidingen" wordt alleen gesproken over het converteren zelf.

Van een deel van de huisaansluitingen is echter geen informatie bekend bij de Netbeheerdes. Ook is de bestaande informatie soms zichtbaar schematisch en geen weergave van de werkelijkheid.

Geen of onvolledige informatie van aansluitingen vormen een risico.

Wij stellen u voor dat in de toelichting meer expliciet wordt aangegeven:

- 1. dat aansluitingen waarvan geen informatie bekend is ingemeten moeten worden en**
- 2. dat bestaande informatie voor de conversie beoordeeld wordt op haar juistheid en zo nodig (opnieuw) wordt ingemeten.**

3.

D. Inmeten bestaande netten met afwijkende ligging

(MVT 2.3 registratie van netten)

In de memorie van toelichting geeft u aan bij artikel 2.3 "Registratie van netten" in de 3e alinea, dat een termijn van 30 dagen wordt gehanteerd, zodat de netbeheerders de mogelijkheid hebben om (een gedeelte van) de kabel of leiding opnieuw in te meten.

Echter, in de praktijk wordt meestal een afwijkende ligging slechts op papier afgehandeld. De netbeheerder past simpelweg tekentechnisch het lijnstuk aan, op basis van de door de grondroerder aangeleverde 'afwijkende situatie', zonder de grondroerder te consulteren of op locatie te controleren of dat wat gemeld is ook klopt en of die afwijking geldt voor het hele

leidingtracé. Ook wordt er onjuist gereviseerd, door onjuiste interpretatie van de gegevens van de grondroerder.

Wij willen u wijzen op de maatschappelijke last en de risico's voor de volksgezondheid die door de huidige wijze van handelen ontstaan.

Wij stellen u voor de wet zo aan te passen dat:

- 1. De netbeheerder de gemelde liggingsafwijking controleert binnen de polygoon waarbinnen de grondroerder grondroeringen verricht.**
- 2. De netbeheerder gehouden wordt de kabel en leiding waarvan in enige situatie een afwijking bekend is geworden over het gehele tracé/lijndeel opnieuw in beeld brengt door inmeting.**
- 3. Agentschap Telecom gaat toetsen op de logica van het verwerken van afwijkende situaties**

E. Terug koppeling melding afwijkende ligging.

Artikel 17

Indien de ligging van een net afwijkt van de liggingsgegevens die aan de grondroerder zijn verstrekt, meldt de grondroerder dit onverwijld bij de Dienst. Uit de evaluatie is gebleken dat grondroerders afwijkende ligging onvoldoende melden. Een van de oorzaken daarvan is dat de grondroerders ervaren, als zij navraag doen, dat weinig wordt gedaan met hun melding. Zie hiervoor onder D.

Een tweede oorzaak is een algemene klacht "ik hoor nooit meer wat". Dit werkt niet motiverend.

Wij stellen u voor om die motivatie te vergroten door de wet zo aan te passen dat:

- 1. De netbeheerder altijd haar aanpassing terugkoppelt aan de dienst die de meldende grondroerder (afwijkende ligging) in kennis stelt van de aanpassing.**

G. Buiten gebruik zijnde kabels en leidingen

Artikel 1 lid e

Het gebeurt regelmatig dat er onbekende leidingen gevonden worden waarbij na nader onderzoek wel informatie beschikbaar is bij netbeheerders, maar uit de registratie zijn gehaald, omdat deze leidingen niet langer in dienst zijn.

We stellen u voor de wetstekst op dat punt bij de definities aan te passen.

- 1. Net: een ondergrondse kabel of leiding (in dienst of buiten dienst), daaronder inbegrepen etc. etc.**

H. Activiteiten door de sector; herziening 250

Mvt 5.6

In paragraaf 5.6 van de memorie van Toelichting wordt verwezen naar de CROW publicatie 250. Het is wenselijk dat hier verwezen wordt naar de nieuwe publicatie 500 *“Schade voorkomen aan kabels en leidingen. Richtlijn zorgvuldig grondroeren van initiatief- tot gebruiksfase”*.

Deze nieuwe Richtlijn kunnen als paritair opgestelde voorwaarden worden beschouwd. Ze zijn op basis van gelijkwaardigheid door de hele keten opgesteld. Wie deze richtlijn afroept, zal zijn verantwoordelijkheid moeten nemen in alle stappen van het bouwproces.

Om ervoor te zorgen dat een opdrachtgever of aanbestedende dienst er (bewust) niet voor kiest om de nieuwe richtlijn zorgvuldig grondroeren van toepassing te verklaren, bevelen wij u aan in de Memorie van Toelichting een duidelijker en dwingender verwijzing op te nemen richting de sector om de nieuwe “Richtlijn zorgvuldig grondroeren van initiatief- tot gebruiksfase” als standaard toe te passen bij opdrachten.

De volgende tekst uit voorgenoemde nieuwe publicatie zou daarnaast integraal in de toelichting kunnen worden over genomen:

“Het voorkomen van schade door grondroeren is een verantwoordelijkheid van de gehele keten. Dit valt of staat bij de wijze waarop de richtlijn gebruikt wordt. Een richtlijn kan worden gedefinieerd als: “aanwijzing voor te volgen gedrag”. De opzet van de richtlijn maakt de lezer bewust van ieders rol, verantwoordelijkheid en uit te voeren activiteiten zodat hij hier zelf naar kan handelen, en ook de ander erop kan aanspreken. Daarnaast stimuleert de richtlijn om te leren van ervaringen door een evaluatie te benoemen”.

I. Periodieke aanlevering netgegevens bij centrale opslag

Artikel 10 van de wet voorziet in de mogelijkheid van centrale opslag van leidinginformatie. In de memorie van toelichting staat bij artikel 5.5. 2e alinea: *“Het gebruik van de centrale voorziening voor opslag van netgegevens brengt marginale kosten met zich. De netbeheerder zal periodiek een kopie van zijn netgegevens aanleveren aan het Kadaster. Deze levering zal via elektronische weg gaan en een digitaal uittreksel zijn uit het interne informatiesysteem van de netbeheerder.”*

Onduidelijk is welke termijn behoort bij het periodiek aanleveren van een kopie van de netgegevens.

Wij stellen u voor dat binnen 24 uur nadat de netbeheerders zijn netgegevens heeft aangepast hij een kopie zend aan de Dienst.

Met een vriendelijke groet,

CUMELA Nederland

Jan van der Leij
Beleidsmedewerker GWW
Secretaris sectie Grondverzet en Cultuurtechniek

033 2474195
06 52024646
jvdleij@cumela.nl